

hvorunder vi lever, og Fremtiden, repræsenteret ved Finanslovsforslaget, som bliver fremlagt i Rigsdagens første egentlige Møde.

Med Hensyn til den Finanslov, hvorunder vi lever, tør man vel nok sige, at der hidtil ikke er faldet mange Udtalelser om den. De, der er faldet, har haft et ret mørkt Præg, efter min Opfattelse med Rette. Men denne Finanslov skal jeg om lidt vende tilbage til.

Statsregnskabet er jo altid paa sin Vis det interessanteste Dokument, fordi det viser, hvorledes Tingene har udviklet sig, her har man *Kendsgerninger* at holde sig til, hvorimod en nylig vedtagen Lov kun kan give *Forventninger* om, hvad den vil komme til at betyde i økonomisk Henseende. Hvad nu Statsregnskabet angaar, kan man jo gøre op paa forskellig Maade, hvorledes Aaret har været. Foreløbig ønsker jeg, at man gør det op paa den Maade, som man tænkte sig, det skulde gøres op paa, da man forud for dets Aflæggelse drøftede Forholdet. Og her mener jeg da ikke, at der for mig kan være nogen Tvivl om, at naar man den Gang brugte Ordet Balance, gik man ud fra, at Udgifterne paa § 26, naar de da ikke var af ganske særlig Art, skulde regnes med til Driften, og at der kun var Balance, hvis Statsregnskabet under disse Forhold viste Balance. Og gjort op paa den Maade kan der vist ikke være Tvivl om, at Statsregnskabet viser et Underskud paa omkring 20 Mill. Kr.

Det ærede Medlem Hr. Martin Hansen, som forud for Valget var mere optimistisk end jeg med Hensyn til den økonomiske Stilling, er vedblivende af den Opfattelse, at Statsregnskabet, stadig under Hensyntagen til, hvad man tidligere forstod ved Ordet Balance, viser Balance. Jeg er ikke enig med det ærede Medlem heri. Paa en vis Maade kommer det ærede Medlem jo ogsaa til det Resultat, at der er et Underskud paa 6 Mill. Kr.; men saa maa han medregne en Indtægt paa 15 Mill. Kr., som er opnaaet ved Udstedelse af Statsobligationer. At dette kan betragtes som en Indtægt i almindelig Forstand, mener jeg absolut er forkert; jeg mener, at der alle Dage har været og alle Dage vilde kunne vedblive at være — hvis man havde beholdt den gamle Regnskabsform — Udgifter paa § 26, som man maatte holde udenfor Balancen, og lige saa sikkert ved jeg, at der ogsaa er Indtægter, som maa holdes udenfor. Af saadanne Indtægter mener jeg, man altid i ganske særlig Grad maa hæfte sig ved Laan, idet det er klart, at regner man Laan som Indtægt, vil man altid, hvis man over-

hovedet har Evne til at laane noget, kunne skaffe Balance. Men det har man dog formentlig ikke tidligere gjort, og de 15 Mill. Kr. repræsenterer faktisk et Laan. Lige saa sikkert som jeg mener, at der er visse Indtægter, man ikke kan have med i en Opstilling over Balancen, lige saa sikkert mener jeg, at der kan være Udgifter, der ej heller vil kunne medregnes, og til disse hører en Række Udgifter, vi har haft i de fire Aar, vi havde Ministeriet Neergaard, Udgifter i Anledning af, at Sønderjylland kom ind under Danmark. Jeg kan da vanskeligt tænke mig, at noget forstandigt Menneske vil mene, at en meget stor Række af disse Udgifter vil kunne tages med i en Balanceplan. Der kan ogsaa være andre Udgifter, og til disse andre Udgifter vil jeg henregne en Udgiftspost som det mulige Tab paa Landmandsbankaktier. Hvorvidt dette Tab nu vil komme eller ikke, skal jeg i denne Forbindelse ganske se bort fra; finder man det opportunt at regne med, at disse Aktier har en Værdi af Nul, meget vel, saa skal jeg for saa vidt intet have derimod. Staten bliver for saa vidt hverken rigere eller fattigere, den ejer vedblivende disse Aktier og faar den Værdi, de til sin Tid repræsenterer. Men jeg synes dog, der maa kunne siges et og andet imod, at man nedskriver disse Aktier til 1 Kr., og det ærede Medlem Hr. N. Neergaard var jo i ret høj Grad inde derpaa. Jeg mener, der kan siges en hel Del derimod, idet denne Nedskrivning er vilkaarlig, og man kunde i Virkeligheden lige saa godt som 40 Millioner sige, at der vil tabes 100 Mill. Kr. for dog ikke at klatte med det. For det er jo aldeles ikke givet, hvis der skal blive Tab, at vi saa kan nøjes med det Tab, der repræsenteres af de 40 Mill. Kr. Jeg mener, det i og for sig alene af den Grund er urimeligt at røre ved dette Punkt, og navnlig røre ved det nu. Jeg mener ogsaa, at det jo i Virkeligheden er fuldkommen umuligt at have nogen begrundet Mening om, hvad disse Aktier er værd. Navnlig synes jeg, det ærede Medlem Hr. Rode har ganske Uret i at ville beregne disse Aktiers Værdi ud fra den Værdi, de har efter Landmandsbankens Regnskab, idet ingen kan være blind for, at enhver god Forretning i sig selv repræsenterer en stor Værdi, og som Forholdene ligger i dette Øjeblik, er jeg tilbøjelig til at mene, at driftsmæssigt set er Landmandsbanken en god Forretning. Derfor synes jeg, der i høj Grad maa tages Hensyn til dette Moment, og det fører altsaa igen til, at man efter mit Skøn helst helt maatte have undladt at rejse Spørgsmaalet om, hvad